
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2001 No. 4003

**Rheoliadau Diogelu'r Amgylchedd (Cyfyngu'r
Defnydd ar Beledi Plwm) (Cymru) 2001**

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Diogelu'r Amgylchedd (Cyfyngu'r Defnydd ar Beledi Plwm) (Cymru) 2001 ac maent yn dod i rym ar 1 Medi 2002.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys i Gymru.

Dehongli

2. —Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “aderyn gwyllt” (“*wild bird*”) yw unrhyw aderyn o fath sy'n preswyllo'n gyffredin yng Nghymru yn gyffredinol, neu sy'n ymweld â Chymru, mewn cyflwr gwyllt.

ystyr “y Cynulliad Cenedlaethol” (“*the National Assembly*”) yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru neu unrhyw berson y mae swyddogaethau'r Cynulliad Cenedlaethol o dan y Rheoliadau hyn wedi'u dirprwyo iddynt yn unol ag adrannau 62 neu 63 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998(1);

ystyr “gwn cetris” (“*shot gun*”) yw gwn â baril llyfn ond nid yw'n cynnwys unrhyw wn cetris â siambr ar gyfer cetris ymyl-danio naw milimetr neu lai;

ystyr “peledi plwm” (“*lead shot*”) yw unrhyw beledi sydd wedi'u gwneud—

(a) o blwm, neu

(b) o unrhyw aloi neu gyfansoddyn plwm a phlwm yn ffurfio mwy nag 1% o'r aloi neu'r gyfansoddyn hwnnw;

ystyr “person awdurdodedig” (“*authorised person*”) yw person a awdurdodwyd o dan reoliad 4(1) isod;

mae “safle” (“*premises*”) yn cynnwys unrhyw dir, cerbyd neu gwch, ond nid yw'n cynnwys safle sy'n cael ei ddefnyddio ddibenion preswyl;

ystyr “safle o ddiddordeb gwyddonol arbennig” (“*site of special scientific interest*”) yw ardal sydd wedi ei hysbysu o dan adran 28(1) o Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981(2);

Gwahardd defnyddio cetris sy'n cynnwys peledi plwm

3. Ni chaiff neb ddefnyddio peledi plwm er mwyn saethu gyda gwn cetris—

(a) ar unrhyw fan islaw'r marc penllanw neu drosti;

(b) ar y safleoedd o ddiddordeb gwyddonol arbennig a gynhwysir yn Atodlen 1 i'r Rheoliadau neu drostynt; neu

(c) unrhyw aderyn gwyllt a gynhwysir yn Atodlen 2 i'r Rheoliadau.

(1) 1998 p. 38.

(2) 1981 p. 69.

Pwerau mynediad er mwyn penderfynu a dorrwyd unrhyw ddarpariaethau'r Rheoliadau

4.—(1) Gall person sy'n ymddangos yn addas i'r Cynulliad Cenedlaethol gael ei awdurdodi yn ysgrifenedig gan y Cynulliad Cenedlaethol i arfer, yn unol â thelerau'r awdurdod, unrhyw un o'r pwerau a bennir ym mharagraff (2) isod at ddiben penderfynu a dorrwyd unrhyw ddarpariaethau'r Rheoliadau hyn.

(2) Dyma'r pwerau y gall person awdurdodedig gael ei awdurdodi i'w harfer o dan baragraff (1) uchod—

- (a) mynd i mewn ar unrhyw adeg resymol i unrhyw safle y mae gan y person awdurdodedig le i gredu ei bod yn angenrheidiol mynd i mewn iddo;
- (b) wrth fynd i mewn i unrhyw safle yn rhinwedd ag is-baragraff (a) uchod bod gydag ef:
 - (i) unrhyw berson awdurdodedig arall;
 - (ii) os bydd sail resymol dros ddisgwyl unrhyw rwystr difrifol a fyddai'n atal y person awdurdodedig rhag cyflawni ei ddyletswydd, gwnstabl; ac
 - (iii) unrhyw gyfarpar (heblaw cyfarpar trwm) neu ddefnyddiau y mae eu hangen at unrhyw ddiben mae'r pŵer mynediad ar ei gyfer;
- (c) wneud unrhyw archwiliad ac ymchwiliad sy'n angenrheidiol o dan yr amgylchiadau;
- (ch) cymryd unrhyw aderyn gwyllt sy'n farw neu wedi'i anafu neu beri bod samplau yn cael eu cymryd o unrhyw eitemau neu sylweddau sy'n cael eu darganfod mewn neu ar unrhyw safle y mae gan y person awdurdodedig bŵ er i fynd i mewn iddo ac i beri bod unrhyw aderyn neu sampl felly yn cael ei ddadansoddi neu'i brofi;
- (d) yn achos unrhyw aderyn neu sampl a grybwyllir yn is-baragraff (ch) uchod, cymryd meddiant ohono a'i gadw gyhyd ag y mae ei angen at y cyfan neu unrhyw rai o'r dibenion canlynol, sef:
 - (i) ei archwilio, neu beri iddo gael ei archwilio, ac i wneud unrhyw beth iddo y mae gan y person awdurdodedig bŵ er i'w wneud o dan yr is-baragraff hwnnw neu beri i hynny gael ei wneud;
 - (ii) i sicrhau na fydd neb yn ymyrryd ag ef cyn bod yr archwiliad ohono wedi'i gwblhau;
 - (iii) sicrhau ei fod ar gael i'w ddefnyddio fel tystiolaeth mewn unrhyw achos llys ar gyfer tramgwydd;

(3) Pan fydd person awdurdodedig yn bwriadu mynd i mewn i unrhyw safle a—

- (a) bod mynediad wedi cael ei wrthod a bod y person awdurdodedig yn disgwyl ar seiliau rhesymol y gall fod yn angenrheidiol defnyddio grym i lwyddo i fynd mewn; neu
- (b) bod y person awdurdodedig yn disgwyl, ar seiliau rhesymol, y bydd mynediad yn debyg o gael ei wrthod ac y gall fod yn angenrheidiol i ddefnyddio grym i lwyddo i fynd i mewn,

rhaid mynd i mewn i'r safle hwnnw yn rhinwedd y rheoliadau hyn o dan awdurdod gwarant yn rhinwedd paragraff (4) isod yn unig.

(4) Os dangosir i ynad heddwch drwy dystiolaeth ysgrifenedig ar lw—

- (a) bod yna seiliau rhesymol dros arfer, mewn perthynas ag unrhyw safle, bŵ er o dan y rheoliad hwn (gan gynnwys pŵer sy'n arferadwy yn unol â gwarant o dan y paragraff hwn), a
- (b) bod un neu fwy o'r amodau a bennir ym mharagraff (5) isod wedi ei gyflawni,

gall yr ynad awdurdodi'r Cynulliad Cenedlaethol trwy warant i ddyodi person a awdurdodir i arfer y pŵer mewn perthynas â'r safle, yn unol â'r warant a thrwy rym os bydd angen.

(5) Yr amodau a grybwyllir yn is-baragraff (4)(b) uchod yw—

- (a) bod arfer y pŵer mewn perthynas â'r safle wedi'i wrthod;

- (b) y disgwylir yn rhesymol y bydd yn cael ei wrthod;
 - (c) bod y safle heb ei feddiannu;
 - (ch) bod y meddiannydd yn absennol dros dro o'r safle a bod yr achos yn un brys; neu
 - (d) y byddai cais am fynediad i'r safle yn trechu diben y mynediad arfaethedig.
- (6) Bydd pob gwarant a roddwyd o dan baragraff (4) uchod yn parhau mewn grym nes bod y dibenion y rhoddwyd y gwarant ar eu cyfer wedi eu cyflawni.
- (7) Rhaid i berson awdurdodedig, neu berson a ddynodwyd o dan baragraff (4) uchod, ddangos tystiolaeth am yr awdurdod neu'r dynodiad (os gofynnir iddo wneud hynny).
- (8) Rhaid i berson awdurdodedig, neu berson a ddynodwyd o dan baragraff (4) uchod, sydd, trwy arfer unrhyw bŵ er a roddir gan y rheoliad hwn, yn mynd i mewn i unrhyw safle nad yw wedi'i feddiannu neu y mae ei feddiannydd yn absennol dros dro, adael y safle wedi ei sicrhau yn erbyn tresmaswyr yr un mor effeithiol â chyn i'r person hwnnw fynd i mewn iddo.
- (9) Ni fydd person awdurdodedig, neu berson a ddynodwyd o dan baragraff (4) uchod, yn atebol mewn unrhyw achos sifil na throseddol am unrhyw beth a wnaed trwy honni arfer unrhyw bŵ er a roddir gan y rheoliad hwn os bydd y llys wedi'i fodloni bod y weithred wedi ei chyflawni'n ddiwyll a bod seiliau rhesymol dros ei chyflawni.

Tramgwyddau

- 5.—(1) Bydd unrhyw berson sy'n torri rheoliad 3 uchod neu sy'n peri neu'n caniatáu i unrhyw berson arall dorri'r rheoliad hwnnw yn euog o dramgwydd a bydd yn agored, o'i gollfarnu'n ddiannod, i ddirwy heb fod yn fwy na lefel 3 ar y raddfa safonol.
- (2) Bydd unrhyw berson sy'n fwriadol yn rhwystro person sy'n gweithredu trwy arfer unrhyw bŵ er o dan reoliad 4 uchod yn euog o dramgwydd ac yn agored o'i gollfarnu'n ddiannod, i ddirwy heb fod yn fwy na lefel 3 ar y raddfa safonol.

Llofnodwyd ar ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 66(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998(3)

13 Rhagfyr 2001

D. Elis-Thomas
Llywydd y Cynulliad Cenedlaethol